

WYMAGANIA EDUKACYJNE JĘZYK POLSKI KL. VIII

ROK SZKOLNY 2023/2024

NAUCZYCIEL – Iwona Dzidek

Wymagania edukacyjne z języka polskiego obejmują:

- 1. Kształcenie literackie i kulturowe**
- 2. Kształcenie językowe**
- 3. Tworzenie wypowiedzi, w tym elementy retoryki oraz mówienie i pisanie**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów
- wymienia podstawowe cechy gatunków literackich
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich
- interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia)
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury
- zna sposoby wzbogacenia słownictwa
- stosuje grzeczność językową w wypowiedziach
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat
- przypisuje czytane utwory do odpowiednich rodzajów literackich
- wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog

- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje
- formułuje pytanie do tekstu

OCENA DOBRA:

Uczeń:

- poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy
- rozumie znaczenie homonimów
- rozumie pojęcie stylu
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa
- rozumie, na czym polega błąd językowy
- rozumie oddziaływanie środków retorycznych na odbiorcę
- rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń:

- zna pojęcie komizmu
- zna pojęcie ironii
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie
- stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych

- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami
- odróżnia przykład od argumentu
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie
- tworzy spójne wypowiedzi: rozprawkę, wywiad, przemówienie, recenzję

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń:

- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje
- rozpoznaje rodzaje komizmu w tekstach oraz określa ich funkcje
- rozpoznaje ironię w tekstach oraz określa jej funkcje
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie
- rozumie rozbieżności między mową a pismem
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone

- rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny
- redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych
- rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje

Uczniowie oceniani są za odpowiedzi ustne, sprawdziany, kartkówki, referaty, prezentacje.

Sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem. W sytuacji otrzymania oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy oceny w ciągu dwóch tygodni, w terminie i czasie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji raz w semestrze (bez uzasadnienia i drugi raz w razie trudnej sytuacji, o której poinformuje nauczyciela).

Uczeń może trzy razy zgłosić brak zadania, czwarty raz skutkuje wpisem uwagi negatywnej do dziennika.

Od końcoworocznej oceny przysługuje uczniowi prawo odwołania; procedura szczegółowo przedstawiona w statucie szkoły.